

Raport z konsultacji społecznych w przedmiocie zasad V edycji Budżetu Obywatelskiego Miasta Lublin.

Prezydent Miasta Lublin ogłosił konsultacje społeczne z mieszkańcami Miasta Lublin w przedmiocie zasad przeznaczania części wydatków z budżetu Miasta Lublin, zwanych dalej „Budżetem Obywatelskim Miasta Lublin”, na wskazane przez Mieszkańców i Mieszkanki projekty mieszczące się w kompetencjach Miasta Lublin.

Konsultacje społeczne trwały od 11 października 2017 r. do 31 stycznia 2018 r. Ich przedmiotem były zasady V edycji Budżetu Obywatelskiego Miasta Lublin.

Równolegle do konsultacji prowadzona była ewaluacja Budżetu Obywatelskiego. Badacze uczestniczyli w każdym etapie konsultacji. Raport z ewaluacji stanowi załącznik do niniejszego raportu.

Informacje o konsultacjach zamieszczone były na stronie internetowej Miasta Lublin, w mediach społecznościowych a także zostały przesłane elektronicznie do Radnych Miejskich, Rad Dzielnic oraz mediów.

Konsultacje rozłożone były na 3 etapy:

1. Przyjmowanie opinii na piśmie za pośrednictwem poczty, Biur Obsługi Mieszkańców oraz drogą elektroniczną na adres obywatelski@lublin.eu w terminie od 11 października 2017 r. do 19 listopada 2017 r.;

Na tym etapie wpłynęły uwagi od 22 osób. Stanowią one załącznik do niniejszego raportu.

2. Warsztat dla grupy Mieszkańców i Mieszkanek, którzy zgłosili swoje uwagi w pierwszym etapie.

Warsztat odbył się 23 listopada 2017 r. w godzinach od 17.00 do 18.30. Jego celem była diagnoza problemów pojawiających na poszczególnych etapach Budżetu Obywatelskiego oraz wypracowanie wspólnych rozwiązań.

W warsztacie uczestniczyło 20 osób. Na warsztat zostały zaproszone osoby, które wniosły uwagi do Budżetu Obywatelskiego.

Zdjęcie 1. Praca nad „giełdą problemów”.

Zdjęcie 2. Praca nad szukaniem rozwiązań do problemów.

Etapy warsztatu:

1. Przedstawienie osób realizujących warsztat i zespołu BPS oraz celu warsztatu.
2. Wprowadzenie kontraktu jako propozycji zasad współpracy na warsztacie.
3. Mapowanie grup związanych z Budżetem Obywatelskim: kogo reprezentujemy, czy kogoś brakuje w BO, które grupy są w jakiś sposób najważniejsze z perspektywy ulepszania BO? Celem zadania jest próba zwrócenie uwagi na to, że BO dotyczy różnych grup społecznych/grup interesu.
4. Omawianie problemów jakie widzimy w BO uwzględniając perspektywy różnych grup interesu. Celem zadania jest refleksja nad tym z jakimi problemami osoby stykają się na różnych etapach BO.
5. Proponowanie nowych rozwiązań do wskazanych wcześniej problemów. Celem zadania jest szukanie wspólne rozwiązań do pojawiających się problemów na różnych etapach BO.

Uczestnicy warsztatu wskazywali różne grupy społeczne/interesu związane z Budżetem Obywatelskim. Pośród wymienionych grup byli:

- wnioskodawcy i wnioskodawczynie (organizacje np. Rady Dzielnic, NGO, spółdzielnie i osoby indywidualne),
- głosujący mieszkańcy i mieszkanki (w tym wyszczególniono grupę dzieci, studentów oraz seniorów),
- niegłosujący mieszkańcy i mieszkanki,

- urzędnicy i urzędniczeki (w tym Biuro Partycypacji Społecznej, realizatorzy projektów).

W kolejnym ćwiczeniu wskazywano problemy, jakie pojawiały się na poszczególnych etapach Budżetu Obywatelskiego. Odpowiedzi zostały pokategoryzowane. Dyskusje dotyczyły głównie zasad Budżetu Obywatelskiego (przede wszystkim etapu głosowania), mniej dyskutowano o kwocie jaką dysponuje BO. Dużo emocji było przy tematach związanych z projektami - inwestycyjne vs. nieinwestycyjne. Pojedyncze głosy pojawiały się odnośnie celowości BO oraz zdiagnozowanych potrzeb/problemów mieszkańców. Mocno wybrzmiał temat związany z promocją, w szczególności z brakiem działań edukacyjnych np. wśród młodszych mieszkańców Lublina.

Kategoria	Problemy
Kwestie techniczne	<ul style="list-style-type: none"> • ochrona danych (brak możliwości sprawdzenia informacji czy ktoś już zagłosował i o bezpieczeństwie danych osobowych - wersja papierowa i elektroniczna), • udostępnienie danych w upoważnieniach podczas głosowania, • za duża biurokracja w procesie rejestracji do głosowania, • częste zmiany zasad głosowania jest przyczyną chaosu i braku wiedzy o BO przez mieszkańców, • ustalenie stałego harmonogramu np. stałych terminów zgłaszania projektów, głosowania, co pomaga w promocji), • brak dostępu do formularza przed głosowaniem np. 2 tygodnie wcześniej, • powinien być taki sam termin głosowania internetowego i papierowego, • wykluczenie osób nieinternetowych (przede wszystkim osoby starsze) w dostępie do informacji i głosowaniu.

Kwestie formalne	<ul style="list-style-type: none"> • powinna być możliwość oddawania głosów na większą liczbę projektów niż na 1 duży i 1 mały, • przeznaczona za mała kwota na projekty gwarantowane, • brak możliwości głosowania “przeciw” projektowi, • powinna się pojawić adnotacja o zgodzie na kontakt z autorem, • jest słabe opiniowanie, przechodzą “złe” projekty, • po co są opinie, skoro są one niezobowiązujące, • co roku jest malejąca liczba wpływających projektów, • powinna być możliwość realizacji projektów na prywatnej ziemi/udostępniania nieruchomości przez osoby prywatne, • za niski próg wiekowy osób głosujących - “głosują niemowlaki”, zbyt niska granica wieku osób dopuszczonych do głosowania (ktoś decyduje za dzieci), • brak jest jednoznacznej definicji co to są projekty ogólnomiejskie, a co to dzielnicowe, • jest nierówność między osobami zameldowanymi a zamieszkującymi podczas głosowania, • zawężenie głosujących grup społecznych (studentów) poprzez ustalenie obecnych terminów, • za mała kwota dla projektów gwarantowanych, • za długi czas głosowania.
Projekty	<ul style="list-style-type: none"> • obecnie za dużo jest projektów inwestycyjnych, a za mało nieinwestycyjnych, • brak włączenia projektów miękkich do dużych, • projekty nieinwestycyjne nie powinny być BO, • małe dzielnice nie mają szans z dużymi dzielnicami, • pojawia się coraz mniej autorów projektów, przyczyną może być -zmiany w regulaminie, mała aktywność społeczna, brak promocji BO i wygranych projektów,

	<ul style="list-style-type: none"> • brak szans mają w głosowaniu projekty osób indywidualnych vs organizacje, • brak weryfikacji projektów wątpliwych, • brak informacji w projekcie o sposobach realizacji, harmonogramu wykonania, • brak rady ds. budżetu, • brak projektów inwestycyjnych wynika z trudności w realizacji innowacji, brak wsparcia w trakcie pisanie takich wniosków, • brak informacji o oszczędnościach na projektach - co się z nimi dzieje, • więcej konsultacji w trakcie pisanie projektów różnych urzędów.
Promocja	<ul style="list-style-type: none"> • niskie poczucie świadomości mieszkańców dotyczącym BO, • słaba, za mała promocja przede wszystkim wśród uczniów, studentów i seniorów, • za mały monitoring społeczny realizacji zakwalifikowanych projektów, brak informacji o realizacji BO, • mała frekwencja, • większe angażowanie dzieci, co przyczyni się do kreowania postaw obywatelskich, • brak zorganizowanych spotkań z autorami projektów, • jest nieuczciwa promocja, bo małe organizacje nie stać na bilbordy, • osoby "nieinternetowe" nie mają informacji o BO, • brak promocji idei BO, • brakuje sieci promującej BO.
Cel BO	<ul style="list-style-type: none"> • we wniosku powinien być cel wynikający z diagnozy potrzeb,

	<ul style="list-style-type: none"> • ukierunkowanie na cel projektu, problem jaki ma być rozwiązany.
--	---

W kolejnych zadaniach uczestnicy warsztatu proponowali rozwiązania do wybranych wcześniej wskazanych problemów. Celem zadania jest szukanie wspólne rozwiązań do pojawiających się problemów na różnych etapach BO.

Najczęściej pojawiał się problem promocji oraz etapu głosowania. Do tych etapów Budżetu Obywatelskiego wypracowano najwięcej proponowanych rozwiązań.

Działanie BO	Problem	Propozycje
Głosowanie	<ul style="list-style-type: none"> • system rejestracji i głosowania jest skomplikowany dla osób nie zameldowanych, a mieszkających w Lublinie, • termin utrudniający głosowanie studentom • są sytuacje, gdzie głosują osoby nieuprawnione, • za niski wiek głosujących, 	<ul style="list-style-type: none"> • uproszczenie zasad dla osób niezameldowanych, a mieszkających w Lublinie np. rejestracja on-line poprzez podanie adresu i zaświadczenie o zamieszkiwaniu w Lublinie, • rezygnacja z rejestracji, • podanie adresu zamieszkania i wyrywkowa weryfikacja, • powiązanie głosujących na BO z listą wyborców, • brak konieczności podawania PESEL, • zmiana terminu głosowania do połowy października , • termin głosowania przez 10 dni (w tym 2 niedziele), • ograniczenie głosowania przy 1 komputerze np. 10 głosów, • punkt głosowania na każdej dzielnicy

		<p>do głosowania papierowego,</p> <ul style="list-style-type: none"> • uprawnione osoby do głosowania od 16 roku życia.
Promocja	<ul style="list-style-type: none"> • mała frekwencja, • brak promocji zasad głosowania oraz projektów, • brak promocji efektów BO, • niski poziom wiedzy o BO, 	<ul style="list-style-type: none"> • większe środki na promocję np. 5% BO, • promocja poprzez wymieszanie informacji o BO np. bilbordy, tablice ogłoszeń/gabloty, MPK i przystanki, • zwiększenie aktywności w mediach, • organizacja konferencji, • przesłanie informacji o Klubów Seniora, • zawieszanie tablic, że wykonano ze środków BO • przekazywane informacje powinny zawierać opisane zasady i terminy, • monitoring wybranych projektów, • prezentacja sukcesów BO, • stała sieć partnerów promujących BO, • spotkania informacyjne z uczniami i studentami, • warsztaty - wersja demo BO dla uczniów, • wewnątrzszkolny BO (dyrektor przekazuje budżet do dyspozycji uczniów),
Zgłaszanie projektów	<ul style="list-style-type: none"> • brak możliwości zgłaszania projektu nieinwestycyjnego jako dużego, 	<ul style="list-style-type: none"> • zniesienie ograniczenia dla projektów "miękkich", • zniesienie ograniczenia, że projekty mogą być realizowane tylko na terenach i obiektach Gminy,

	<ul style="list-style-type: none"> • w BO powinny być tylko projekty inwestycyjne, • brak wsparcia ekspertów na etapie pisania wniosków, 	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczenie kwoty na projekty nieinwestycyjne do 10% kwoty BO np. 1 500 000 zł, • powołanie stałego panelu ekspertów, wsparcie innowacyjnych działań,
Regulamin	<ul style="list-style-type: none"> • brak stałego harmonogramu poszczególnych etapów (np. składania wniosków, głosowania), • brak harmonogramu realizacji projektów, 	<ul style="list-style-type: none"> • stały harmonogram w regulaminie, • ustalenie stałych zasad, • stały harmonogram realizacji prac związanych z projektem, • podawanie harmonogramu na etapie głosowania, • stały wzór formularzy.

3. Otwarte spotkania z Mieszkańcami i Mieszkankami odbyły się w dwóch terminach: 11 grudnia 2017 r. i 11 stycznia 2018 r., o godzinie 17:00, w sali 104, Biuro Partycypacji Społecznej, ul. Bernardyńska 3, Lublin.

Na spotkaniu 11 grudnia 2017 r., w którym uczestniczyło 15 osób, omawiano regulamin Budżetu Obywatelskiego na 2018 rok. Punktem wyjścia do dyskusji były zmiany, które zostały wprowadzone rok wcześniej. Stanowiły one bowiem największą „rewolucję” od czasu uruchomienia Budżetu Obywatelskiego w Lublinie w 2014 roku. Omówiono po kolej:

- Zmianę wartości projektów:
 - Projekt mały: 25 000 zł – 300 000 zł

- Projekt duży: 300 001 zł – 1 200 000 zł.
- Podział kwoty 15 mln zł pomiędzy projekty duże i małe.
 - Projekty małe: 9 000 000 zł;
 - Projekty duże: 6 000 000 zł.
- Zagwarantowanie kwoty 150 000 zł dla każdej z dzielnic, na jeden, poddany pod głosowanie projekt, o ile na jej terenie w wyniku głosowania nie będzie realizowany żaden projekt inwestycyjny.
- Projekty duże mogą być tylko i wyłącznie projektami infrastrukturalnymi czyli dotyczącymi inwestycji miejskich takich jak m.in. budowy, remonty czy przebudowy infrastruktury.
- Głosowanie w formie papierowej tylko osobiście w Urzędzie Miasta.
- Głosować mogli wszyscy mieszkańcy Lublina, niezależnie od wieku. Osoby niepełnoletnie będą głosowały oraz składały projekty za zgodą opiekunów prawnych.
- Autorzy i autorki projektów mają 7 dni od daty opublikowania wyników oceny formalnej na złożenie formalnego odwołania od nich.
- Składanie projektów rozpocznie się 28 kwietnia 2017 r. o godzinie 7:30 i potrwa do 31 maja 2017 r. do godziny 20:00.
- Termin głosowania 23 września 2017 r. - 10 października 2017 r.
- Głosować można było na jeden projekt mały i jeden projekt duży.

Spotkanie, które odbyło się 11 stycznia 2018 składało się z 2 etapów. W I części omówiono wyniki ewaluacji Budżetu Obywatelskiego, przeprowadzonej przez Lubelską Grupę Badawczą/Fundację Teren Otwarty. Ewaluacja stanowi załącznik do raportu.

W części II przedstawiono propozycję modyfikacji zasad V edycji BO:

1. Składanie projektów

- 15 marca –15 kwietnia;
- w systemie elektronicznym, bez konieczności składania wersji papierowej;
- w przypadku, jeżeli ktoś nie ma dostępu do komputera, będzie mógł/mogła złożyć tylko wersję papierową;

- w przypadku projektów zlokalizowanych na terenie zarządzanym przez szkołę/instytucję/organizację, do wniosku dołączamy pisemną zgodę zarządcy terenu

2. Ocena projektów

- do końca maja;
- Rady Dzielnic będą poproszone o przesłanie swoich uwag do projektów odnoszących się do ich dzielnic do 15 maja – dzięki temu Zespół ds. Budżetu Obywatelskiego będzie mógł wziąć je pod uwagę.

3. Głosowanie

- termin: 23 września – 10 października;
- każda osoba może głosować na 1 projekt duży i 2 małe;
- głosować podobnie jak w ubiegłym roku mogą osoby zameldowane + dopisane do listy (osoby dotychczas dopisane są nadal w systemie);
- głosowanie papierowe – osobiste w Urzędzie Miasta;
- głosowanie elektroniczne :
 - ograniczenie możliwości głosowania przez internet do 5 z 1 numeru telefonu/ adresu e-mail;
 - dodatkowo w bibliotekach będzie można zagłosować bez konieczności dodatkowej rejestracji, a na dzielnicach gdzie nie ma MBP zorganizujemy punkt do głosowania działający co najmniej przez kilka dni.

4. Projekty gwarantowane (do 150 tys.) – minimalna ilość głosów 150

W spotkaniu uczestniczyło 18 osób, w tym przedstawiciele kilku Rad Dzielnic.